

В.И. Вернадского Серия "Юридические науки". Т. 26 (65). 2013. - № 1. - С. 272-277.

11. Тютюгін В.І. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: навч.-практ. посіб. / В.І. Тютюгін, Ю.В. Гродецький, С.В. Гзімчук ; за ред. В.Я. Тація, В.І. Тютюгіна. - Х. : Право, 2014. - 232 с.

12. Лавніченко О.В. Уточнення підходів до формування понять теорії службово-бойової діяльності внутрішніх військ / О.В. Лавніченко, С.О. Годлевський, К.Ю. Гунбін // Честь і закон. - 2013. - № 1. - С. 22-27. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chiz_2013_1_7.

13. Буткевич С.А. Організаційно-правові засади службово-бойової діяльності ПМОП "Беркут" / С.А. Буткевич // Право і Безпека. - 2010. - № 1. - С. 98-102. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2010_1_23.

14. Дубко Ю.В. Службово-бойова діяльність органів внутрішніх справ: сучасний стан та перспективи розвитку / Ю.В. Дубко, С.А. Буткевич // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - Дніпропетровськ.: ДДУВС, 2010, №2 (48). - С.9-18.

15. Попков В.В. Психологические факторы адаптации личности к служебно-боевой деятельности : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01 / В.В. Попков. Новосибирский государственный университет, Новосибирск, 1999. -199 с.

16. Першин Е.А. Правовые основы деятельности пограничной службы Федеральной службы безопасности Российской Федерации: состояние, проблемы, пути совершенствования: дис. ... канд. юрид. наук : 20.02.03 / Е.А. Першин ; Московский погран. ин-т, М., 2005. - 203 с.

17. Камышанов А.А. Психологические условия эффективности деятельности командира подразделения частей оперативного назначения внутренних войск МВД

России в экстремальных ситуациях: дис. ... канд. психол. наук : 19.00.03 / А.А. Камышанов ; Военный университет, М., 2001. - 227 с.

18. Пограничный словарь / Академия Федеральной Пограничной Службы России. - М.: , 2002. - 260 с.

19. Курс уголовного права. В 5 томах. Особенная часть Том 5 / Под ред. И.М. Кузнецовой, И.М. Тяжковой, Г.Н. Борзенкова, В.С. Комисарова, 2002. - 512 с.

20. Лепешинский И.Ю. Основы военной педагогики и психологии: конспект лекций / И.Ю. Лепешинский, В.В. Глебов, В.Б. Листков, В.Ф. Терехов. - Омск: Изд-во ОмГТУ, 2011. - 180 с.

21. Бацамут В.М. Підхід до визначення ризиків, що виникають під час перегрупування сил Національної гвардії України внаслідок ускладнення суспільно-політичної обстановки у державі / В.М. Бацамут // Честь і закон. - 2015. - №1. - С. 16-23. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chiz_2015_1_5;

22. Бурковский В. Основные пути и методы воспитания у подчиненных высокой ответственности за несение боевого дежурства, караульной и внутренней служб / В. Бурковский // Ориентир. - 2007. - № 6. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - http://goup32441.narod.ru/files/ogp/001_oporn_konspekt/2007/2007-06-3.html.

23. Тарасов М.М. Психолого-педагогическая характеристика служебно-боевой деятельности военнослужащих внутренних войск / М.М. Тарасов // Известия Российского государственного педагогического университета им. А.И. Герцена Выпуск № 14. том 6. 2006. - С.257-269.

Пастернак І. М.

Одеський національний медичний університет

Надійшла до редакції: 23.11.2015

УДК 343.98

ПРОФЕСІЙНО ВАЖЛИВІ ЯКОСТІ, ЩО ДЕТЕРМІНУЮТЬ КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ В СЛІДЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Теслюк І. О.

Стаття присвячена дослідженню ступеня розвитку деяких професійно важливих якостей, що детермінують криміналістичне прогнозування. У статті викладено результати анонімного анкетування серед курсантів ВНЗ МВС України та училищ професійної підготовки та слідчих слідчого відділення.

Ключові слова: професійно важливі якості, криміналістичне прогнозування, слідчий, анкетування.

Статья посвящена исследованию степени развития некоторых профессионально важных качеств, детерминирующих криминалистическое прогнозирование. В статье изложены результаты анонимного анкетирования среди курсантов вузов МВД Украины и училищ профессиональной подготовки и следователей следственного отделения.

Ключевые слова: профессионально важные качества, криминалистическое прогнозирование, следователь, анкетирование.

The article is devoted to the research of development level of some professionally important qualities, that determine criminological forecasting. The results of the anonymous survey among cadets of Ukrainian Ministry of

Internal Affairs high schools and schools of professional training and among investigative division investigators are presented in the article.

Keywords: professionally important qualities, criminological forecasting, investigator, questionnaire.

На сьогоднішньому етапі розвитку суспільства особливо важливим є високий ступінь розвитку спеціалістів, зокрема й у слідчій діяльності. Для успішного виконання своїх обов'язків слідчий повинен мати низку характеристик, які узагальнюються в професійно важливі якості (ПВЯ). Безумовно, у слідчій (розшуковій) діяльності застосовується такий метод, як прогнозування, тому особливо важливими є професійно важливі якості, що детермінують криміналістичне прогнозування. Саме від рівня розвитку цих якостей і залежить професійність успішної діяльності. Наразі дослідження щодо визначення рівня розвитку професійно важливих якостей, що детермінують криміналістичне прогнозування, не визначені.

Питання підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері слідчої (розшукової) діяльності є актуальним завжди. Ще в середині 90-х рр. ХХ ст. загостреною була проблема недоліку кадрів, що пояснювалось низьким рів-

© І.О. Теслюк, 2015

нем професійного розвитку. Оскільки здатність слідчого до прогнозування залежить від рівня ПВЯ, то нагальним залишається визначення ступеня розвитку останніх як у слідчих на практиці, так і в осіб, які навчаються у ВНЗ. Суті цієї проблематики торкались О.М. Цільмак [1], А.Е. Жалінський [2], С.С. Алексеев, В.Ф. Яковлев [3] та ін.

Оскільки криміналістичне прогнозування лежить в основі слідчої (розшукової) діяльності, то визначення рівня професійно важливих якостей дасть змогу встановити, здатність до чого в слідчого має низький показник і на які навчально-формуючі заходи необхідно спрямувати розвиток.

Аналізуючи наукові праці, ми встановили, що до цього часу анкетування чи опитування щодо визначення рівня професійно важливих якостей, що детермінують криміналістичне прогнозування, науковцями не проводилось. Тому метою та завданнями нашої статті є опис результатів анонімного анкетування респондентів щодо рівня професійно важливих якостей, що детермінують здатність слідчого до прогнозування.

Діяльність слідчого включає в себе професіоналізм і багатофункціональність, що є запорукою швидкого розкриття злочину. Правильне застосування слідчим криміналістичного прогнозування сприяє виникненню здогадки про дії та вчинки інших людей, їх наміри; про розвиток подій та явищ. Саме високий рівень професійно важливих якостей дає змогу слідчому спрогнозувати й швидко розкрити злочин.

Для визначення рівня професійно важливих якостей, які детермінують криміналістичну прогностичність, нами була розроблена анонімна анкета та проведено анонімне анкетування, в якому взяла участь 354 респонденти, з них: 141 курсант факультету підготовки фахівців для підрозділів слідства Одеського державного університету внутрішніх справ, віком 18-20 років; 127 курсантів Одеського училища професійної підготовки працівників міліції ГУ МВС в Одеській області, віком від 20 до 28 років; 86 слідчих слідчого відділення Приморського РВ ОМУ ГУ МВС України в Одеській області, Малиновського РВ ОМУ ГУ МВС України в Одеській області та Суворовського РВ ОМУ ГУ МВС України в Одеській області, віком від 25 до 35 років.

Респондентам було запропоновано уважно ознайомитись із запропонованими якостями (5 якостей) і в першій анкеті позначити, наскільки зазначені якості повинні бути розвинені в слідчого (в ідеалі), у другій анкеті - оцінити ступінь розвитку запропонованих якостей в особи, яка сидить із респондентом поруч справа, тобто колеги. Запропоновані якості необхідно було оцінити за п'ятизначною шкалою, де: 1 - якість зовсім не розвинута - 0 %; 2 - розвинута на 25 %; 3 - на 50 %; 4 - на 75 %; 5 - на 100 %.

Підсумувавши результати анкетування, нами було встановлено ступінь розвитку 5 запропонованих професійно важливих якостей, що детермінують криміналістичну прогностичність слідчого. Розглянемо детальніше отримані результати.

Слід зазначити, що однією з характеристик слідчого є можливість мислити одночасно на кількох рівнях: по-перше, на змістовному рівні (у ситуаціях групової взаємодії), по-друге, на рівні стратегії і тактики під час проведення слідчих (розшукових) дій (у разі планування та прогнозування). Тому слідчий повинен мати достатню гнучкість мислення, що дозволяє йому зрозуміти, оцінити моделі мислення й поведінки інших людей і прийняти

рішення щодо подальших слідчих (розшукових) дій.

Гнучкість - це здатність слідчого розглядати сутність явища з різних точок зору, встановлювати його взаємозв'язок, легко перебудовуючи та змінюючи власні рішення та дії відносно ситуації, яка склалась на даний момент.

Результати дослідження свідчать, що гнучкість: а) зовсім не повинна бути розвинута - так відповіло 5 % курсантів ОДУВС, 3 % курсантів училища професійної підготовки (надалі - УПП); 4 % слідчих СВ; б) повинна бути розвинена на: 25 % - так зазначили 20 % курсантів ОДУВС, 26 % курсантів УПП, 23 % слідчих; в) повинна бути розвинена на 50 % - так відповіло 40 % курсантів ОДУВС, 19 % курсантів УПП та 28 % слідчих; г) повинна бути розвинена на 75 % - так відповіло 25 % курсантів ОДУВС, 37 % курсантів УПП та 41 % слідчих; д) повинна бути розвинена на 100 % - так відповіло 10 % курсантів ОДУВС, 15 % курсантів УПП, 4 % слідчі.

Респонденти оцінили ступінь розвитку гнучкості в особи, що сидить поруч. Отже, гнучкість у колеги (див. рис. 1): а) зовсім не розвинута - так відповіло 5 % курсантів ОДУВС, 4 % курсантів УПП; 4 % слідчих; б) розвинена на 25 % - так дали відповідь 21 % курсантів ОДУВС, 23 % курсантів УПП, 18 % слідчих; в) розвинена на 50 % - так відповіло 37 % курсантів ОДУВС, 28 % курсантів УПП та 41 % слідчих; г) розвинена на 75 % - так відповіло 26 % курсантів ОДУВС, 35 % курсантів УПП та 23 % слідчих; д) розвинена на 100 % - так відповіло 11 % курсантів ОДУВС, 10 % курсантів УПП, 14 % слідчих.

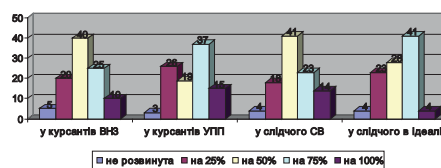

Рис. 1. Середньостатистичні показники ступеня розвитку гнучкості.

Отже, підсумовуючи результати дослідження, ми встановили, що в ідеалі гнучкість як професійно важлива якість, що детермінує здатність слідчого до прогнозування, повинна бути розвинута на 75 %. Однак, порівнюючи показники еталонного ступеня розвитку гнучкості в слідчого з показниками сучасного курсанта ОДУВС та УПП, ми дійшли висновку, що вона розвинена не у всіх респондентів (так, вона розвинена тільки на 50 % у 40 % курсантів ВНЗ та на 25 % у 26 % курсантів УПП). Отже, ми вважаємо, що необхідно спрямувати навчально-формуючі заходи на формування та розвиток такої професійно важливої якості, як гнучкість.

Однією з професійно важливих якостей слідчого є винахідливість. Винахідливість - це здатність слідчого знайти вихід зі складного становища або винаходити щось нове, незвичне.

Респонденти зазначили, що винахідливість як еталона якість у слідчого: а) зовсім не повинна бути розвинута - так відповіло 1 % курсантів ОДУВС, 4 % курсантів УПП; 2 % слідчих; б) повинна бути розвинена на 25 % - таку відповідь дали 8 % курсантів ОДУВС, 15 % курсантів УПП, 13 % слідчих; в) повинна бути розвинена на 50 % - так відповіло 13 % курсантів ОДУВС, 17 % курсантів УПП та 19 % слідчих; г) повинна бути розвинена на 75 % - так відповіло 39 % курсантів ОДУВС, 54 % курсантів УПП та 23 % слідчих; д) повинна бути розвинена на 100 % - таку відповідь дали 39 % курсантів ОДУВС, 10 % курсантів УПП, 43 % слідчих.

На питання, наскільки розвинена винахідливість у особи, що сидить поруч, ми отримали такі результати (див. рис. 2): а) зовсім не розвинена - так відповіло 1 % курсантів ОДУВС, 3 % курсантів УПП; 2 % слідчих; б) розвинена на 25 % - так дали відповідь 8 % курсантів ОДУВС, 16 % курсантів УПП, 10 % слідчих; в) розвинена на 50 % - так відповіло 23 % курсантів ОДУВС, 36 % курсантів УПП та 23 % слідчих; г) розвинена на 75 % - так відповіло 45 % курсантів ОДУВС, 31 % курсантів УПП та 27 % слідчих; д) розвинена на 100 % - так дали відповідь 23 % курсантів ОДУВС, 14 % курсантів УПП, 38 % слідчих.

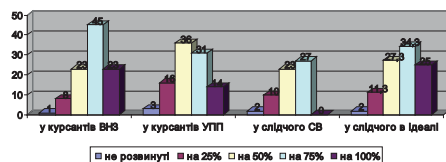

Рис. 2. Середньостатистичні показники ступеня розвитку винахідливості.

Підсумовуючи результати дослідження, ми встановили, що в ідеалі винахідливість як професійно важлива якість, що детермінує здатність слідчого до прогнозування, повинна бути розвинута на 75 %. Але, аналізуючи показники еталонного ступеня розвитку винахідливості у слідчого з показниками сучасного курсанта ОДУВС та УПП, ми дійшли висновку, що вона розвинена не у всіх респондентів (так, вона розвинена тільки на 50 % у 23 % курсантів ВНЗ та на 25 % у 16 % курсантів УПП). Тому ми дійшли висновку, що необхідно забезпечити формування та розвиток такої професійно важливої якості, як винахідливість.

Розсудливість - це здатність слідчого осмислювати дії та вчинки, опираючись на норми і правила, відділяти головне від другорядного, ризиковану ситуацію від небезпечної. Так, розсудливий слідчий, ставлячи перед собою першочергові цілі, не упускає й головну мету - розкриття злочину. Збереження від необдуманих дій у ситуаціях, коли небезпека перевищує можливі позитивні наслідки вчинку, є вкрай важливим.

Респонденти зазначили, що розсудливість як еталон якості в слідчого: а) зовсім не повинна бути розвинута - так відповіло 0 % курсантів ОДУВС, 8 % курсантів УПП; 3 % слідчих; б) повинна бути розвинена на 25 % - так дали відповідь 2 % курсантів ОДУВС, 19 % курсантів УПП, 7 % слідчих; в) повинна бути розвинена на 50 % - так відповіло 11 % курсантів ОДУВС, 43 % курсантів УПП та 21 % слідчих; г) повинна бути розвинена на 75 % - так відповіло 31 % курсантів ОДУВС, 19 % курсантів УПП та 42 % слідчих; д) повинна бути розвинена на 100 % - так дали відповідь 56 % курсантів ОДУВС, 11 % курсантів УПП, 27 % слідчих.

На питання, наскільки розвинена розсудливість у колеги, ми отримали такі результати (див. рис. 3): а) зовсім не розвинута - так відповіло 4 % курсантів ОДУВС, 0 % курсантів УПП; 1 % слідчих; б) розвинена на 25 % - так дали відповідь 8 % курсантів ОДУВС, 4 % курсантів УПП, 4 % слідчих; в) розвинена на 50 % - так відповіло 20 % курсантів ОДУВС, 27 % курсантів УПП та 15 % слідчих; г) розвинена на 75 % - так відповіло 38 % курсантів ОДУВС, 44 % курсантів УПП та 46 % слідчих; д) розвинена на 100 % - так дали відповідь 30 % курсантів ОДУВС, 25 % курсантів УПП, 34 % слідчих.

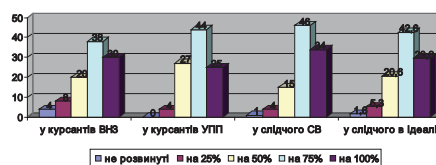

Рис. 3. Середньостатистичні показники ступеня розвитку розсудливості.

Отже, як показують результати дослідження, в ідеалі розсудливість як професійно важлива якість, що детермінує здатність слідчого до прогнозування, повинна бути розвинута на 75 %. Однак, порівнюючи показники еталонного ступеня розвитку розсудливості в слідчого з показниками сучасного курсанта ОДУВС та УПП, ми дійшли висновку, що вона розвинена не у всіх респондентів (так, вона розвинена тільки на 50 % у 20 % курсантів ВНЗ та на 50 % у 27 % курсантів УПП). Таким чином, ми вважаємо, що є потреба спрямувати навчально-формуючі заходи на активний розвиток такої професійно важливої якості, як розсудливість.

Кмітливість - це здатність слідчого прозорливо, розуміючи, догадливо, розумно вчиняти ті слідчі (розшукові) дії, що сприятимуть ефективності в роботі, наприклад, при постановці запитань під час допиту, пошуку речових доказів, слідів злочину тощо. Респонденти зазначили, що кмітливість як еталонна якість у слідчого: а) зовсім не повинна бути розвинута - так відповіли 1 % курсантів ОДУВС, 3 % курсантів УПП; 1 % слідчих; б) повинна бути розвинена на 25 % - таку відповідь дали 2 % курсантів ОДУВС, 6 % курсантів УПП, 4 % слідчих; в) повинна бути розвинена на 50 % - так відповіло 11 % курсантів ОДУВС, 65 % курсантів УПП та 10 % слідчих; г) повинна бути розвинена на 75 % - так відповіло 37 % курсантів ОДУВС, 21 % курсантів УПП та 39 % слідчих; д) повинна бути розвинена на 100 % - таку відповідь дали 49 % курсантів ОДУВС, 5 % курсантів УПП, 46 % слідчих.

На питання, наскільки розвинена кмітливість у особи, що сидить поруч, ми отримали такі результати (див. рис. 4): а) зовсім не розвинена - так відповіли 1 % курсантів ОДУВС, 5 % курсантів УПП; 1 % слідчих; б) розвинена на 25 % - таку відповідь дали 6 % курсантів ОДУВС, 10 % курсантів УПП, 3 % слідчих; в) розвинена на 50 % - так відповіло 26 % курсантів ОДУВС, 18 % курсантів УПП та 29 % слідчих; г) розвинена на 75 % - так відповіло 41 % курсантів ОДУВС, 39 % курсантів УПП та 48 % слідчих; д) розвинена на 100 % - таку відповідь дали 26 % курсантів ОДУВС, 28 % курсантів УПП, 19 % слідчих.

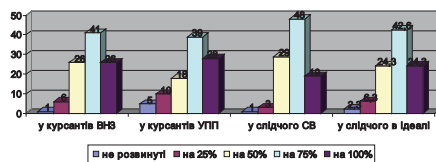

Рис. 4. Середньостатистичні показники ступеня розвитку кмітливості в респондентів.

Отже, за результатами дослідження, в ідеалі кмітливість як професійно важлива якість, що детермінує здатність слідчого до прогнозування, повинна бути розвинута на 75 %. Але, порівнюючи показники еталонного ступеня розвитку кмітливості в слідчого з показниками сучасного курсанта ОДУВС та УПП, ми дійшли висновку, що вона розвинена не у всіх респондентів (так, вона розвинена тільки на 50 % у 26 % курсантів ВНЗ та на 75 % у 39 % курсантів УПП). Таким чином, кмітливість також

потребує коригування в респондентів.

Раціональність – це здатність слідчого ошадливо та економічно розподіляти час, заощаджувати енерговитрати.

Респонденти зазначили, що раціональність як еталонна якість у слідчого: а) зовсім не повинна бути розвинута – так відповіло 1 % курсантів ОДУВС, 10 % курсантів УПП; 1 % слідчих; б) повинна бути розвинута на 25 % – таку відповідь дали 11 % курсантів ОДУВС, 16 % курсантів УПП, 12 % слідчих; в) повинна бути розвинута на 50 % – так відповіло 36 % курсантів ОДУВС, 27 % курсантів УПП та 32 % слідчих; г) повинна бути розвинута на 75 % – так відповіло 30 % курсантів ОДУВС, 23 % курсантів УПП і 19 % слідчих; д) повинна бути розвинута на 100 % – так дали відповідь 22 % курсантів ОДУВС, 24 % курсантів УПП, 36 % слідчих.

На питання, наскільки розвинена раціональність у особи, що сидить поруч, ми отримали такі результати (див. рис. 5): а) зовсім не розвинена – так відповіло 4 % курсантів ОДУВС, 0 % курсантів УПП; 0 % слідчих; б) розвинена на 25 % – так дали відповідь 10 % курсантів ОДУВС, 2 % курсантів УПП, 5 % слідчих; в) розвинена на 50 % – так відповіло 38 % курсантів ОДУВС, 4 % курсантів УПП та 23 % слідчих; г) розвинена на 75 % – так відповіло 38 % курсантів ОДУВС, 29 % курсантів УПП та 25 % слідчих; д) розвинена на 100 % – так дали відповідь 10 % курсантів ОДУВС, 65 % курсантів УПП, 47 % слідчих.

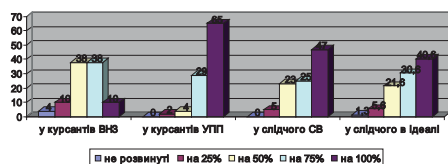

Рис. 5. Середньостатистичні показники ступеня розвитку раціональності.

Підсумовуючи результати дослідження, ми встановили, що в ідеалі раціональність, як професійно важлива якість, що детермінує здатність слідчого до прогнозуван-

ня, повинна бути розвинута на 100 %. Однак, порівнюючи показники еталонного ступеня розвитку раціональності в слідчого з показниками сучасного курсанта ВНЗ та курсанта УПП, ми дійшли висновку, що вона розвинена не у всіх респондентів (так, наприклад, вона розвинена тільки на 75 % у 38 % курсантів ВНЗ, та на 50 % у 4 % курсантів УПП). Отже, ми вважаємо, що така професійно важлива якість, як раціональність, також потребує коригування в респондентів.

Отже, ми дійшли загального висновку, що в ідеалі показники професійно важливих якостей, що детермінують здатність слідчого до прогнозування є дещо вищими, аніж на практиці. На нашу думку, це вказує на низьку здатність слідчого до прогнозування під час здійснення професійних функцій. Тому слід наголосити на актуальності проблеми формування здатності до прогнозування, як у слідчих підрозділів, так і в осіб, які навчаються.

Література

1. Цільмак О.М. Загальнотеоретичні положення криміналістичного прогнозування. / О.М. Цільмак // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. – 2013. – № 4. – С. 178-184. – [Електронний ресурс]: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vznu_Jur_2013_4_33.pdf
2. Жалинский А.Э. Введение в специальность “юриспруденция”. Профессиональная деятельность следователя. / А.Э. Жалинский. Учебник. Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: ТК ВЕЛБИ, Изд-во “Проспект”, 2007. – 368 с.
3. Алексеев С.С., Яковлев В.Ф. О модели следователя и обучении в юридических вузах / С.С. Алексеев, В.Ф. Яковлев // Правоведение. – 2006. – № 4. – С. 73-74.

Теслюк І.О.,

аспірант кафедри психології та педагогіки

ОДУВС

Надійшла до редакції: 18.11.2015

УДК 343.352

СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМ ДОКУМЕНТУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ОДЕРЖАННЯМ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ

Тіщенко Є. І.

Стаття присвячена стану наукової розробленості документування злочинів, пов'язаних із одержанням неправомірної вигоди. Досліджено понятійний апарат означеної тематики. Проаналізовано погляди вчених на деякі аспекти документування злочинів, пов'язаних із одержанням неправомірної вигоди. З'ясовано, що варто розуміти під спеціальною операцією та досліджено запропоновані науковцями етапи процесу документування.

Ключеві слова: злочини, одержання неправомірної вигоди, спеціальна операція, документування.

Статья исследует состояние научной разработанности документирования преступлений, связанных с получением неправомерной выгоды. Исследован понятийный аппарат указанной тематики. Проанализированы взгляды ученых на некоторые аспекты документирования преступлений, связанных с получением неправомерной выгоды. Определено понятие специальной операции и исследованы предложенные

учеными этапы процесса документирования.

Ключевые слова: преступления, получение неправомерной выгоды, специальная операция, документирование.

Article elaborated on the state of scientific documentation of crimes related to obtaining undue benefits. Investigated the conceptual apparatus of the designated topics. Scientists analyzed the views on some aspects of documenting crimes associated with obtaining undue benefits. It was shown that it is necessary to understand the operation and during specialized researches the scientists stages of the process documentation.

Keywords: receiving undue benefits, special operation, documenting crimes.

Процес становлення сучасної української державності, який супроводжується реалізацією глобальних соціально-економічних реформ, що потребують якісного вдосконалення правових механізмів ре-